

EIROPAS DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS INSTITŪTS

EIGE

Vidēja termiņa darba programma 2010.–2012. gadam

Pieņemta 2010. gada 29. aprīlī
Galīgā redakcija

IEVADS

Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts tika izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1922/2006 (2006. gada 20. decembris) par Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta izveidi. *EIGE* darba vispārējie uzdevumi jeb ilglaicīgā ietekme (mērķu ietekmes pakāpe) regulā ir definēti šādi –

“...sekmēt un stiprināt dzimumu līdztiesības veicināšanu, tostarp dzimumu līdztiesības integrēto pieeju, visās Kopienas politikas jomās un no tām izrietošajās valstu politikas jomās un cīņu pret diskrimināciju dzimuma dēļ, kā arī veicināt ES pilsoņu izpratni par dzimumu līdztiesību.”

NĀKAMO GADU IZAICINĀJUMI

Atjauninātais Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas sastāvs

Eiropas Parlamenta sastāva atjaunināšana 2009. gadā un jaunas Eiropas Komisijas apstiprināšana 2010. gadā izraisīs jaunus izaicinājumus Institūta darbā, iespējams, izvirzot jaunas prioritātes dzimumu līdztiesības jomā. No otras puses, šī atjaunināšana var piedāvāt lielisku iespēju izveidot ciešu sadarbību ar jaunajiem EP deputātiem, Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas un citu attiecīgu komiteju un darba grupu locekļiem.

Jaunā Komisija, tās nostāja un centieni jautājumā par līdztiesību starp sievietēm un vīriešiem, arī ietekmēs *EIGE* darbu. Otrās Barrozu Komisijas prioritātes, ko izklāstīja Komisijas priekšsēdētājs Ž. M. Barrozu, tiks ņemtas vērā, plānojot vidēja termiņa un gada darba programmas.

Dzimumu līdztiesības problēmu nodošana jaunās tiesiskuma, brīvības un drošības komisāres atbildībā sniegs reālu iespēju nākotnē. Jo īpaši – vērojot, kā turpmāk veidosies komisāres un viņas kabineta viedokļi un prioritātes.

Lisabonas līgums

Lisabonas līguma politiskā un praktiskā ietekme uz dzimumu līdztiesības politiku un praktiskā dzimumu līdztiesības darba veikšana, jo īpaši attiecībā uz nodarbinātību un sociālo kohēziju, kā arī dažādu citu pušu iesaistīšanu, būs nozīmīgi faktori, kas iespaidos *EIGE* prioritātes un darbību nākotnē.

Finanšu un ekonomikas krīze

Kā norādīts Komisijas ziņojumā, kas publicēts 2009. gadā¹, “daži dzimumu līdztiesības pasākumi ir atcelti vai atlikti, un iespējami samazinājumi publiskā sektora budžetā var negatīvi ietekmēt sieviešu nodarbinātību un līdztiesības veicināšanu. Politiskās reakcijas uz lejupslīdi var būt gan iespēja, gan potenciāls apdraudējums sieviešu nodarbinātībai un dzimumu līdztiesībai. Pastāv risks, ka pašreizējā lejupslīde kavēs progresu vai pat pasliktinās situāciju, ilgtermiņā ietekmējot ekonomikas, sociālas aizsardzības sistēmu, sociālās integrācijas un demogrāfijas ilgtspēju.”

Ņemot vērā lejupslīdes iespaidu uz sieviešu un vīriešu līdztiesību, būs nepieciešami papildu pasākumi dzimumu atšķirību pārvarēšanai, jo īpaši nodarbinātības, neapmaksāta darba un sociālo problēmu jomā. *EIGE* centīsies palīdzēt nākamajām prezidentūrām ilgtspējīgu stratēģiju izstrādē un uzsākšanā, lai atbalstītu Sociālo Eiropu un ekonomikas izaugsmi.

---

¹ Komisijas ziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: vīriešu un sieviešu līdztiesība — 2010 (SEC(2009) 1706).

Eiropas Komisijas jaunā sieviešu un vīriešu līdztiesības stratēģija 2011.–2015. gadam

2010. gada vidū tiks sākta jaunā Komisijas stratēģija darbam dzimumu līdztiesības jomā. Tā būs balstīta uz pieredzi, kas gūta², īstenojot iepriekšējo ceļa karti sieviešu un vīriešu līdztiesībai 2006.–2010. gadam, un apzinās prioritārās jomas turpmākai rīcībai un saistītajam darbam. Tā piedāvās konkrētas izmaiņas, lai uzlabotu pārvaldību dzimumu līdztiesības jomā, kā arī uzraudzības rīkus, lai novērtētu gūtos panākumus. Tāpat kā iepriekšējais plāns, arī šī vidējā termiņa stratēģija paredzēs īpašus pasākumus līdztiesības veicināšanai, kā arī nostiprinās integrēto pieeju dzimumu līdztiesības īstenošanā un tieksies aptvert visas jomas, kurās Komisija darbojas un izstrādā politiku. Ņemot vērā apstākli, ka *EIGE* darbam ir jāpapildina Komisijas darbs (sniedzot tehnisku atbalstu un palīdzību jomās, kas norādītas regulā), darbības koordinēšana ar Nodarbinātības, sociālo lietu un iespēju vienlīdzības ģenerāldirektorātu un tā Dzimumu direktorātu palīdzēs apzināt jomas, kurās nepieciešams *EIGE* ieguldījums un iesaistīšanās. Vardarbības pret sievietēm izskaušanas problēma Eiropas Savienībā, kas uzsvēta Padomes 2010. gada 8. marta secinājumos², piešķirs būtisku aspektu *EIGE* uzdevumam – palīdzēt Eiropas Komisijai un dalībvalstīm daudz aktīvāk cīnīties pret vardarbību dzimumu attiecībās, veicot pieejamās informācijas par vardarbību pret sievietēm vākšanu, analīzi un izplatīšanu. *EIGE* arī palīdzēs prezidentūrām turpmākajā darbā pēc stratēģijas īstenošanas, tostarp Eiropas Dzimumu līdztiesības pakta atjaunināšanā.

PAMATDARBĪBAS JOMAS 2010.–2012. GADAM

Laikā no 2010. līdz 2012. gadam Institūta darbs būs vērsts uz Aģentūras izveides posma ātras pabeigšanas nodrošināšanu un plašas operatīvo darbību programmas uzsākšanu.

Iesākumā lielākās pūles tiks veltītas **Institūta administratīvās un operatīvās izveides** pabeigšanai. Līdz ar štatu saraksta galīgo izveidi un visu *EIGE* pamatdokumentu izstrādi Institūta darbības sekmēs arī iespējami ātru priekšnosacījumu izveidi administratīvai un finanšu patstāvībai. ***EIGE* struktūrvienību** darbs būs saistīts ar Valdes amata pilnvaru termiņa pagarināšanas un Valdes pirmā Ekspertu foruma funkcionējošu darba procedūru izstrādes organizēšanu.

Atbalsts ES iestāžu un dalībvalstu pētniecības un politikas izstrādes darbam vidēja termiņa periodā būs otra pamatdarbības joma. Ir nepieciešams liels darbs, lai sagatavotu dokumentācijas resursus, kas pieejami sabiedrībai. Esošās statistikas, datu un informācijas, funkcionējošu modeļu un metožu izmantojamība integrētajā dzimumu līdztiesības pieejā, ko piemēro dažādas ES struktūras, dalībvalstis, vietējās, reģionālās un starptautiskās organizācijas, veidos stabilu pamatu turpmākam atbalstam un palīdzībai šajā jomā. Darbs ar Pekinas rādītājiem, palīdzot ES prezidentūrām izstrādāt rādītājus pārējās jomās, pārskatot esošos rādītājus un izmantojot esošo informāciju, būs vēl viena plaša joma, kas aizsāksies 2010. gadā.

Tematiskās jeb prioritārās jomas kā trešais darba virziens būs vērsts uz ES Dzimumu līdztiesības indeksa koncepciju, kas analizēs trūkumus dzimumu līdztiesībā un nodrošinās dalībvalstīm nepieciešamo rīku, lai palīdzētu dzimumu līdztiesības darbā.

Izpratnes veicināšana, tīklu veidošana un saziņa būs ceturta pamatdarbības joma, kuras mērķis būs padarīt dzimumu līdztiesības darbu redzamu un dažādos līmeņos radīt pieprasījumu pēc dzimumu līdztiesības. Lai lauztu dzimumu stereotipus attiecībā uz abiem dzimumiem, tiks izveidotas žurnālistu un plašsaziņas līdzekļu speciālistu, sieviešu kustības līderu un vīriešu kā lobētāju un viedokļa veidotāju konsultatīvas grupas un tiks izstrādāta *EIGE* ārējās saziņas stratēģija – gan sievietēm, gan vīriešiem. Uzsākot darbu šajā jomā, ir jāpievēršas jaunākajai paaudzei un dzimumu stereotipu laušanai attiecībā uz abiem dzimumiem, un tā ir vēl viena prioritāte, kas minēta Komisijas plānā dzimumu līdztiesības jautājumos, un arī nākamo prezidentūru prioritāte.

---

² Eiropas Savienības Padome, Padomes secinājumi Nr. 6585/10, Brisele, 2010. gada 22. februāris.

Dialogs un partnerība veicinās Institūta izveidi par efektīvu un profesionālu dalībnieku dzimumu līdztiesības jomā. Laikā no 2010. līdz 2012. gadam sāksies darbs pie tīklu i un sadarbības veidu izveides ar citām galvenajām ieinteresētajām pusēm, lai novērstu dublēšanos un panāktu sinerģiju. Šajā pamatdarbības jomā paveiktais paātrinās Eiropas Dzimumu līdztiesības tīkla izveidi.

SATURS

1. ĪSTENOŠANAS PIEEJA UN METODEDES
  - 1.1. PASĀKUMU PLĀNOŠANA, BALSTOTIES UZ REZULTĀTIEM
  - 1.2. RISKA PĀRVALDĪBA UN IEKŠĒJĀS KONTROLES STANDARTI
  - 1.3. KOMPETENCES JOMAS
  - 1.4. ĪSTENOŠANAS PIEEJA *EIGE*
2. DARBA PROGRAMMA 2010.–2012. GADAM
  - 2.1. 1. PAMATDARBĪBAS JOMA – INSTITŪTA ORGANIZATORISKĀ IZVEIDE
    - 2.1.1. Administratīvās un finanšu patstāvības nodrošināšana
    - 2.1.2. *EIGE* struktūrvienības
  - 2.2. 2. PAMATDARBĪBAS JOMA – ES IESTĀŽU UN DALĪBVALSTU PĒTNIECĪBAS UN POLITIKAS IZSTRĀDES DARBA ATBALSTĪŠANA
    - 2.2.1. Drošticamu datu, statistikas un rādītāju izstrāde
    - 2.2.2. Dzimumu līdztiesības integrētās pieejas rīku un metožu izstrāde
    - 2.2.3. Paraugprakses apkopošana, dokumentēšana un izplatīšana
  - 2.3. 3. PAMATDARBĪBAS JOMA – TEMATISKĀS JEB PRIORITĀRĀS JOMAS
    - 2.3.1. ES Dzimumu līdztiesības indekss
  - 2.4. 4. PAMATDARBĪBAS JOMA – IZPRATNES VEICINĀŠANA, TĪKLU VEIDOŠANA UN SAZIŅA
    - 2.4.1. ES pilsoņu un dažādu mērķa grupu sākotnējā informēšana par institūtu
    - 2.4.2. Drošticamas un vispusīgas informācijas sagatavošana
    - 2.4.3. Dzimumu stereotipu laušana
  - 2.5. 5. PAMATDARBĪBAS JOMA – DIALOGS UN PARTNERĪBA
    - 2.5.1. Eiropas Dzimumu līdztiesības tīkla izveide
    - 2.5.2. Ieinteresētās puses un partneri
3. UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒJUMS
  - 3.1. IZPILDES UZRAUDZĪBA
  - 3.2. GADA PĀRSKATS
  - 3.3. VĒRTĒŠANA

1. ĪSTENOŠANAS PIEEJA UN METODES

1.1. PASĀKUMU PLĀNOŠANA, BALSTOTIES UZ REZULTĀTIEM

Ņemot vērā principu par Institūta darbību un pasākumu plānošanu, īstenošanu, pārskatu sniegšanu un uzraudzību, orientējoties uz rezultātiem, darba programmā ir izmantota vispārārstāta metode – uz rezultātiem balstītas pārvaldības (*RBM*) metode.

Praksē tā balstās uz rezultātu ķēdes darbību (iedarbība – darbības rezultāti – iznākums – ieguldījums). Un, proti, lai veicinātu vispārējo mērķu sasniegšanu, īpašās un konkrētās darba jomās vidēja termiņa perspektīvā tiks nodrošināti būtiski rezultāti jeb panākumi. Tie tiks nodrošināti (jeb sasniegti), gūstot tiešus jeb tūlītējus rezultātus no konkrētām darbībām un ieguldījumiem, kas veikti īpašās darba jomās.

Lai uzraudzītu darba gaitu, visos līmeņos tiks izstrādāti rādītāji, un attiecībā uz tiem Institūta darbības pirmajā gadā tiks noteikti sākotnējie dati. Ir būtiski uzsvērt, ka rādītāji iedarbības līmenī tiks izstrādāti tikai pēc *ex-ante* novērtējuma, kas apkopos informāciju, lai izmērītu pārmaiņas sabiedrībā un ārējā vidē.

1.2. RISKA PĀRVALDĪBA UN IEKŠĒJĀS KONTROLES STANDARTI

Dažu pirmo *EIGE* darbības gadu laikā, jo īpaši pēc jaunā personāla pieņemšanas darbā, Institūts izvērtēs visus iekšējo un ārējo riska veidus, kas var ietekmēt tā darbību. Vēlāk tiks izstrādāta efektīvas riska pārvaldības sistēmu. Risinājumi un pasākumi tiks integrēti iekšējās kontroles standartos.

1.3. KOMPETENCES JOMAS

Saskaņā ar regulu³ Institūtam ir jāpilda savi uzdevumi ES kompetences ietvaros un saskaņā ar gada programmā apstiprinātajiem mērķiem un apzinātajām prioritārajām jomām. Institūta darba programmai ir jāatbilst ES prioritātēm dzimumu līdztiesības jomā un Komisijas darba programmai, tostarp tās darbībai statistikas un pētniecības jomā.

1.4. ĪSTENOŠANAS PIEEJA *EIGE*

1.4.1. Kopīgs darbs mērķu sasniegšanai

Lai pildītu regulā noteiktos uzdevumus, Institūtam ir nepieciešama labi strukturēta un precīza organizācija, kas ir ļoti elastīga un jutīga pret mainīgo vidi. Lai nodrošinātu pilnīgu operatīvo efektivitāti un sekmētu iekšējās kompetences veidošanos un apgūšanu, ir paredzēta horizontāla struktūra ar divām nodaļām.

Administratīvā nodaļa, kuras galvenais uzdevums ir nodrošināt sekmīgu Institūta finanšu un administratīvo darbību, piedalīsies arī mērķu sasniegšanas uzraudzības procesā un Institūta saziņas darbībās.

Operatīvo nodaļu veidos četras grupas, kas savstarpēji atbalstīs cita citu savas īpašās kompetences jomā, tādā veidā veicinot kopīgā rezultāta sasniegšanu. Iespējami drīz šīs grupas sāks vadīt vecākie speciālisti, kas koordinēs grupu darbību un iesaistīsies pārmaiņu uzraudzībā.

Metožu un rīku grupa palīdzēs citām grupām izstrādāt un nodrošināt dokumentāros pierādījumus, kas izmantojami darba pamatošanā, interpretēt informāciju un pārveidot to lietotājiem viegli izmantojamā veidā, sagatavot integrētās pieejas rīkkopas un rokasgrāmatas dzimumu līdztiesības jomā tālākai iekšējai izplatīšanai

---

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1922/2006 (2006. gada 20. decembris) par Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta izveidi:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:403:0009:0017:EN:PDF>.

dažādiem ES departamentiem un iestādēm un ārējai izplatīšanai dalībvalstīm, aģentūrām un citām attiecīgajām ieinteresētajām pusēm.

Tematisko/prioritāro jomu grupa strādās ar jautājumiem un konkrētām problēmām izvēlētajās jomās, par kurām izlēmusi Institūta vadība, vai pēc citu ieinteresēto pušu pieprasījuma. Šī grupa arī sadarbosies ar citām grupām, lai publicētu un izplatītu gūtos secinājumus un iepazīstinātu ar tiem tiešos lietotājus.

Saziņas un informēšanas grupa darbosies kopā ar citām grupām un palīdzēs tām apzināt izziņojamos jautājumus un vēstījumus, mērķauditorijas un saziņas veidus. Tā palīdzēs citām grupām gatavot paziņojumus preseī un prezentāciju materiālus tīmeklim un publikācijām, kā arī plānot kampaņas.

Tīklu izveides un ieinteresēto pušu grupa sadarbosies ar citām grupām, lai strādātu ar atsauksmēm un informāciju, plānotu un organizētu seminārus un apaļā galda apspriedes par konkrētiem jautājumiem un izstrādātu paņēmienus, kā izplatīt iegūtos secinājumus, izpētes rezultātus un publikācijas.

1.4.2. Visās darbībās integrētās informācijas izplatīšana

Pieredze, ko uzkrājuši daudzi dalībnieki un organizācijas, kuras strādā dzimumu līdztiesības jomā, liecina, ka lieli resursi tiek izniekoti, dublējot pētījumus, veidojot dažādus modeļus un rīkus, vācot datus un apkopojot statistiku. Šie zudumi parasti rodas tādēļ, ka materiāli tiek nepietiekami izplatīti attiecīgajiem lietotājiem vai arī tiem ir ierobežota pieejamība. Lai pienācīgi izmantotu kopīgos resursus un atvieglotu esošo resursu izplatīšanu, *EIGE* plānos un integrēs vienotā veselumā visus savus pasākumus, lai izplatītu informāciju un secinājumus gan iekšēji, gan ārēji.

1.4.3. Apspriešanās un sadarbība ar visām ieinteresētajām pusēm un partneriem

Lai nodrošinātu sinerģiju un uzlabotu ietekmi, Institūts apspriedīsies ar galvenajām ieinteresētajām pusēm, lai noskaidrotu, vai tās ir ieinteresētas piedalīties konkrētās darbībās un pasākumos vai kopīgu pētījumu, zinātniskās vai jebkuras citas darbības organizēšanā. Šim nolūkam tiks plānotas regulāras sanāksmes, cita starpā, ar Eiropas Parlamentu un Komisiju, jo īpaši ar Nodarbinātības, sociālo lietu un iespēju vienlīdzības ģenerāldirektorātu, dalībvalstīm un citām organizācijām un partneriem, tostarp Eiropas Padomi un attiecīgām ANO struktūrām un aģentūrām, lai atjauninātu un koriģētu programmā paredzēto rīcības plānu.

Lai novērstu dublēšanos un nodrošinātu iespējami labāku resursu izmantošanu, Institūts, kā paredzēts regulā, cieši sadarbosies ar Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fondu, Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūru, Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centru un Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūru.

1.4.4. Dalībvalstu iesaistīšanās, norīkojot darbā valstu speciālistus

Īpašu interešu jomās vai izpildot lūgumus veikt konkrētus pētījumus un izstrādāt metodes ārpus darba programmas ietvariem, Valde var pieņemt noteikumus, kas ļauj dalībvalstīm norīkot darbā Institūtā šo valstu speciālistus.

2. DARBA PROGRAMMA 2010.–2012. GADAM

Lai veicinātu vispārējo mērķu sasniegšanu, Institūts organizēs savu darbu izvēlētajās pamatdarbības jomās, tādā veidā nodrošinot darbības rezultātus (vidēja termiņa rezultātus). Konkrētie un tiešie rezultāti (iznākumi) tiks plānoti un izklāstīti gada darba programmā. Darbības rezultātu rādītāji ir paredzēti katrā pamatdarbības jomā, lai sagatavotu pamatu turpmākai uzraudzībai un panākumu novērtējumam.

Regulā noteiktie uzdevumi ir sasaistīti ar attiecīgajiem *EIGE* darba virzieniem un ir izklāstīti turpmāk.

2.1. 1. PAMATDARBĪBAS JOMA – INSTITŪTA ORGANIZATORISKĀ IZVEIDE

Gaidāmais darbības rezultāts jeb vidēja termiņa rezultāts šajā pamatdarbības jomā (laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam):

Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts – efektīva ES aģentūra, kas kompetenta dzimumu līdztiesības veicināšanā.

2.1.1. Administratīvās un finanšu patstāvības nodrošināšana

Darbības rezultāts – EIGE pilnībā darbojas kā patstāvīga ES struktūra.

Šī pamatdarbības joma ir jāpabeidz līdz 2012. gadam, kad būs pieņemts darbā viss nepieciešamais personāls un Institūts būs sagatavojis vajadzīgās administratīvās un finanšu sistēmas, lai būtu pilnībā darbspējīgs un patstāvīgs. Lai izveidotu stingru pamatu uzraudzības un novērtēšanas darbībām, 2010. gada otrajā ceturksnī tiks pasūtīts *ex-ante* novērtējums, bet starpposma novērtējums ir ielānots 2012. gadā.

Paredzams, ka līdz 2012. gada beigām EIGE būs paplašinājis savu potenciālu, lai sniegtu profesionālu palīdzību lietotājiem un partneriem dzimumu līdztiesības jomā.

Kā ievērojams starpposma rezultāts EIGE izveides procesā 2010. gada maijā un jūnijā ir paredzēts oficiāls atklāšanas pasākums – dienā, kad Institūts iegūs pilnīgu administratīvo un finanšu patstāvību.

Darbības rezultātu rādītāji – oficiāls pasākums, ar ko aizsākas EIGE darbība, līdz 2010. gada otrā ceturkšņa beigām; štatu saraksta izveides pabeigšana līdz 2011. gadam; dokumentu, pētījumu un publikāciju skaits; EIGE pakalpojumu pieprasījuma palielināšanās; profesionāli sagatavotu atbilžu skaits uz pieprasījumiem; pieprasīto un izpildīto uzdevumu skaita pieaugums.

2.1.2. EIGE struktūrvienības

Darbības rezultāts – aģentūras struktūrvienības ir izveidotas un gatavas darbam.

Valde

Kā noteikts regulā,

Valde pieņem lēmumus, kas vajadzīgi Institūta darbībai. Tā jo īpaši:

- *pieņem gada darba programmu un vidēja termiņa darba programmu;*
- *pieņem ... gada ziņojumu, jo īpaši sasniegtos rezultātus salīdzinot ar gada darba programmas mērķiem;*
- *īsteno disciplinārās pilnvaras attiecībā uz direktoru un viņu iecel vai atbrīvo no amata;*
- *pieņem Institūta gada budžeta projektu un galīgo budžetu;*

Valde pieņem Institūta iekšējos noteikumus un reglamentu.

Šī darbība ietvers Valdes un Ekspertu foruma sanāksmju organizēšanu.

Dalībvalstu rotācija notiks 2010. gada maijā, un Valde sāks darboties jaunā amata pilnvaru termiņā, ievēlot Valdes priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku. Vidēja termiņa darba programmas laikā Valde pieņems visus Institūta pamatdokumentus, t. i., gada darba programmas, gada budžetus, iekšējos noteikumus, Civildienesta nolikuma īstenošanas noteikumus un visus citus attiecīgos noteikumus un vadlīnijas.

Ekspertu forums

Kā noteikts regulā, ekspertu forums:

- *atbalsta direktoru tā centienos nodrošināt Institūta darbību izcilību un neatkarību;*
- *ir mehānisms informācijas apmaiņai attiecībā uz dzimumu līdztiesības jautājumiem un zināšanu apkopošanai; tas nodrošina ciešu sadarbību starp Institūtu un kompetentajām iestādēm dalībvalstīs.*

Ekspertu forums, kas izveidots 2009. gada decembrī, sāks darbu pirmajās divās darba grupās 2010. gadā un izstrādās darba metodes un līdzekļus konsultāciju sniegšanai par turpmākajām pētniecības jomām, pētījumiem un priekšizpēti. Sāksies arī darbs pie piemērotāko informācijas izplatīšanas veidu apzināšanas, kā izplatīt informāciju visām dalībvalstīm, sociālajiem partneriem un citiem iesaistītajiem partneriem. Tiks noteikta arī ekspertu foruma iesaistīšanās kārtība kampaņās, apaļā galda pasākumos un semināros vidēja termiņa darba programmas īstenošanas laikā.

Darbības rezultātu rādītāji – jaunā Valde ir gatava darbam līdz 2010. gada otrā ceturkšņa beigām; *EIGE* iekšējie noteikumi, 2010. gada darba programma, vidēja termiņa darba programma 2010.–2012. gadam un pārējie Civildienesta nolikuma īstenošanas noteikumi pieņemti līdz 2010. gada beigām; ekspertu foruma dalībnieku darba grupas izveidotas 2010.–2011. gada laikā; pirmie apsvērumi par pētniecības virzieniem sagatavoti līdz 2011. gada vidum.

2.2. 2. PAMATDARBĪBAS JOMA – ES IESTĀŽU UN DALĪBVALSTU PĒTNIECĪBAS UN POLITIKAS IZSTRĀDES DARBA ATBALSTĪŠANA

Gaidāmais darbības rezultāts jeb ilgtermiņa rezultāts šajā pamatdarbības jomā (laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam):

sagatavotas efektīvas metodes un rīki dzimumu līdztiesības darba veicināšanai un nodrošināta integrēta pieeja dzimumu jautājumiem gan izstrādātajās politikās, gan to praktiskajā īstenošanā.

Sieviešu un vīriešu līdztiesības izpratne nav iespējama bez konkrētas informācijas attiecībā uz dzimumiem. Šī informācija ir jāanalizē un jāinterpretē, un ir jāsniedz atbildes par konkrētiem dzimumu attiecību jautājumiem dažādos kultūras un sabiedrības kontekstos. Tai ir jāpievēršas arī slēptajiem šķēršļiem, kas kavē sieviešu un vīriešu līdztiesību, un iespējām veidoties tiešai vai netiešai sieviešu vai vīriešu diskriminācijai jebkuros dzīves apstākļos.

Valstīs ir pieņemtas dažādas politikas un to īstenošanas procedūras. Tas pats attiecas arī uz datu paziņošanas un vākšanas procesu, lai sniegtu dokumentētus pierādījumus, kas ļauj izdarīt secinājumus. Nav viegli izmērīt dažādu ES struktūru darbības efektivitāti attiecībā uz sieviešu un vīriešu jautājuma integrēšanu dažādās politikās un to praktisko īstenošanu. Praktiskie rīki un metodes ir jāizveido un jāuzlabo.

Kā noteikts regulā, *EIGE*:

- apkopo, analizē un izplata attiecīgu objektīvu, salīdzināmu un uzticamu informāciju par dzimumu līdztiesību, tostarp izpētes rezultātus un labas prakses piemērus, ko tai darījušas zināmus dalībvalstis, Kopienas iestādes, pētniecības centri, līdztiesības struktūras attiecīgajās valstīs, nevalstiskās organizācijas, sociālie partneri, attiecīgās trešās valstis un starptautiskās organizācijas, un iesaka jomas turpmākai izpētei;
- izstrādā metodes, lai uzlabotu datu objektivitāti, salīdzināmību un uzticamību Eiropas līmenī, paredzot kritērijus, kas uzlabos informācijas konsekvenci un, apkopojot datus, ņems vērā dzimumu aspektus.

Darbības rezultāta līmeņa rādītāji – esošo dzimuma datu un informācijas klasificēšana līdz 2011. gada trešajam ceturksnim; paraugprakses prezentēšana līdz 2011. gada decembrim; to valstu skaits, kuras iesaistītas divpusējā sadarbībā līdz 2012. gada beigām.

2.2.1. Drošticamu datu, statistikas un rādītāju izstrāde

Gaidāmais darbības rezultāts jeb ilgtermiņa rezultāts šajā pamatdarbības jomā (laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam): **objektīvi, salīdzināmi un drošticami dati pieejami analīzei dzimumu skatījumā un līdztiesības darbam.**

Šī joma nodarbosies ar esošo datu un statistikas vākšanu, analīzi un interpretāciju. Tā aptvers arī esošo rādītāju un savākto datu saskaņošanu, esošo rādītāju uzlabošanu un ES struktūru un citu ieinteresēto pušu statistikas jaudu nostiprināšanu jaunos virzienos. Tiks noteikti veidi, kā tālāk attīstīt esošos rādītājus un sekmēt šo rādītāju sistemātiskāku izmantošanu dalībvalstīs un citu lietotāju aprītē.

Institūts arī veicinās rādītāju un atbilstīgu datu izmantošanu un nodrošinās datu un statistikas informācijas plašu izplatīšanu visiem lietotājiem. Šim nolūkam tiks sagatavotas un izdotas publikācijas par iestāžu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju paraugpraksi attiecībā uz datu un informācijas analizēšanu, interpretēšanu un vākšanu.

Lai izmantotu esošos datus un informāciju un pievienotu dzimuma aspektu iztrūkstošās vai mazāk izpētītās aptauju jomās, tiks izveidota sadarbība ar *Eurostat*, valstu statistikas iestādēm un akadēmiskajiem pētniecības institūtiem.

Vajadzību apkarot vardarbību, kas saistīta ar dzimumu attiecībām, un vākt un izplatīt informāciju par efektīvām metodēm un praksi vardarbības pret sievietēm izskaušanā ir uzsvērušas Zviedrijas un Spānijas ES prezidentūras, atsevišķas dalībvalstis un dažādas NVO. Tāpat *EIGE* darbs aptvers arī ziņošanu par sasniegumiem ar dzimumu attiecībām saistītas vardarbības apkarošanā Pekinas *PfA* un *CEDAW*⁴ darba kontekstā, jo īpaši attiecībā uz rādītāju pārskatīšanu vai jaunu rādītāju izstrādi. Ievērojot politikas pamatdokumentu par vardarbību, kas saistīta ar dzimumu attiecībām, kuru Padome aicināja Komisiju iesniegt (skatīt iepriekš 2. zemsvītras piezīmi) un kurā būs paredzēti pirmie pasākumi, lai izveidotu pret sievietēm vērstas vardarbības Eiropas novērošanas centru, *EIGE* tiks iesaistīts vispusīgu un salīdzināmu datu un informācijas vākšanā, analīzē un izplatīšanā par vardarbību pret sievietēm, kā arī paraugprakses apkopošanā un apmaiņā par tās profilaksi un upuru aizsardzību. Datu saskaņošanai izmantoto metožu un instrumentu izstrādes darbs palīdzēs sagatavot vispārējus kritērijus, lai varētu ziņot un novērtēt sasniegto, kā arī piedāvās dalībvalstīm jaunākos pieejamos pētījumus un zināšanas šajā jomā.

⁴ Konvencija par sieviešu visu veidu diskriminācijas izskaušanu (*CEDAW*).

Sagatavošanās darbs, tostarp esošo datu un statistikas vākšana, sāksies 2010. gadā. Jo īpaši tas attieksies uz tehniskā atbalsta sniegšanu Padomei, lai īstenotu un turpinātu Pekinas rīcības platformas darbu un rādītāju izplatīšanu un atjaunināšanu. 2011. gadā *EIGE* veiks sagatavošanās darbu, lai piedāvātu rādītājus jomās, kas izraisa lielākās bažas.

Rādītāji ir izstrādāti deviņās no Pekinas rīcības platformas⁵ jomām, kas rada lielākās bažas. Dati nav pieejami par visiem rādītājiem, un, pat ja ir pieejami, šie dati ne vienmēr ir pietiekami plaši izplatīti un analizēti. Laikā no 2010. līdz 2012. gadam *EIGE* ar Institūta tīmekļa vietnes palīdzību plānos un veiks darbības, kas palielinās rādītāju nodarītumu un redzamību.

Balstoties uz esošo rādītāju izvērtējumu, kas veikts 2010. gadā, *EIGE* varēs sniegt konsultācijas par esošo rādītāju atjaunināšanu un uzlabošanu.

Otrajā posmā (sākot no 2011. gada un turpmāk) Institūts palīdzēs Padomei definēt rādītājus, sagatavojot ziņojumus un datus Pekinas rīcības platformas jomās, kas rada bažas un kas Padomei jārisina.

Piedāvāto uzdevumu kontekstā varētu izveidot darba grupu, kurā piedalītos Institūta Ekspertu foruma dalībnieki un daudzi šīs jomas speciālisti, lai palīdzētu *EIGE* šā uzdevuma veikšanā.

Lai sniegtu atbalstu nākamajām prezidentūrām, *EIGE* palīdzēs izstrādāt rādītājus un veikt informācijas salīdzinošo novērtēšanu.

Tiks meklētas kopīgas sadarbības iespējas ar Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fondu, Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūru, Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centru un Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūru.

Turklāt tika apspriesta sadarbība ar dažām starptautiskajām organizācijām, piemēram, ANO, ESAO un Pasaules Banku, lai apmainītos ar datiem un rādītājiem un analizētu, un izplatītu informāciju. Tiks veidoti kontakti arī ar reģionālām un vietējām pašvaldībām, kā arī dzimumu problēmu un sieviešu NVO dalībvalstīs, lai pārliecinātos par to ieinteresētības līmeni, esošajiem datu avotiem un pieredzi.

Informācija tiks izplatīta:

- i) Institūta izveidotajām grupām, lai tās savā darbā varētu izmantot nepieciešamos faktus un pierādījumus;
- ii) Komisijai, lai sniegtu tai tehnisku atbalstu;
- iii) Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai;
- iv) dalībvalstīm un attiecīgām valstu iestādēm;
- v) Padomei un Eiropas Parlamentam, lai iepazīstinātu ar esošajiem resursiem un sekmētu dzimumu datu un statistikas izmantošanu, jo īpaši attiecībā uz Pekinas rādītājiem;
- vi) citiem partneriem un reģionālām/vietējām pašvaldībām, lai palīdzētu tām darbā un veicinātu statistikas izmantošanu;
- vii) visiem citiem lietotājiem, lai sniegtu tiem atbildes uz jautājumiem un nodrošinātu dokumentētus un drošticamus pierādījumus debatēm vai diskusijām dzimumu līdztiesības jomā.

Darbības rezultāta līmeņa rādītāji – sadarbība ar *Eurostat* un Nodarbinātības, sociālo lietu un iespēju vienlīdzības ģenerāldirektorātu ir izveidota līdz 2010. gada otrā ceturkšņa beigām; sadarbība ar visām citām attiecīgām pētniecības un akadēmiskajām iestādēm un datu un informācijas gatavotājiem ir izveidota līdz

---

⁵ Rādītāju sarakstu un saites uz Padomes secinājumiem un ziņojumiem skatīt vietnē:
<http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=3682&langId=en>.

2012. gada beigām; esošo dzimumu datu un informācijas klasificēšana līdz 2011. gada novembrim; darbs ar Pekinas rādītājiem ir uzsākts līdz 2010. gadam; paraugprakses publicēšana līdz 2012. gadam.

2.2.2. Dzimumu līdztiesības integrētās pieejas rīku un metožu izstrāde

Gaidāmais darbības rezultāts jeb ilgtermiņa rezultāts šajā pamatdarbības jomā (laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam): **lietotājiem ir pieejami efektīvi un praktiski rīki, kas nodrošina integrētu pieeju dzimumu līdztiesībā.**

Kā noteikts regulā, *EIGE*:

- *izstrādā, analizē, izvērtē un izplata metodoloģiskus līdzekļus, lai atbalstītu dzimumu līdztiesības integrēšanu visās Kopienas politikas jomās un no tām izrietošajās valstu politikas jomās un lai atbalstītu dzimumu līdztiesības integrēto pieeju visās Kopienas iestādēs un struktūrās;*
- *sniedz Kopienas iestādēm informāciju par dzimumu līdztiesību un dzimumu līdztiesības integrēto pieeju valstīs, kas pievienojas, un kandidātvalstīs;*
- *publiskām un privātām organizācijām dara pieejamu informāciju par dzimumu līdztiesības integrēto pieeju.*

Šī pamatdarbība nodrošinās tehnisku atbalstu ieinteresētajām pusēm un partneriem, apkopojot efektīvus praktiskus līdzekļus attiecībā uz dzimumu līdztiesības integrācijas rīku lietošanu, esošo metožu pielāgošanu konkrētām vajadzībām un – vajadzības gadījumā – jaunu integrēšanas metožu un pieeju izstrādi. Tiks izvērtēta arī citu dalībnieku pieredze un resursu bāze, piemēram, attiecībā uz tādām starptautiskām organizācijām kā Eiropas Padome un Eiropas Pašvaldību un reģionu padome (*CEMR*), kā arī dalībvalstu un trešo valstu reģionālajām un vietējām pašvaldībām. Tiks apkopotas un izvērtētas arī metodes, ko izstrādājušas un lieto sieviešu vai lobēšanas organizācijas, lai integrēti pievērstos dzimumu jautājumu risināšanai.

Pēc attiecīga pieprasījuma Institutā arī palīdzēs prezidentūrām centienos integrēt dzimumu līdztiesību visā Eiropas 2020. gada stratēģijas īstenošanas gaitā.

Lai uzraudzītu sasniegto, tiks izstrādātas un tiešo lietotāju rīcībā nodotas dažādas rīkkopas, rokasgrāmatas, kontrolesaraksti un vadlīnijas. Ir iespējams atlasīt konkrētas jomas, kurām vajadzīga papildu uzmanība.

Informācija par secinājumiem, resursiem un izstrādātajiem rīkiem tiks izplatīta i) iekšēji, lai paaugstinātu darbinieku kvalifikāciju un radītu viņiem iespēju šos rīkus izmantot; ii) *EIGE* struktūrvienībām, lai konsolidētu metodoloģiju; iii) Komisijai un dalībvalstīm, lai veicinātu efektīvu integrētās pieejas izmantošanu dzimumu līdztiesībā; iv) visām pārējām ieinteresētajām pusēm, lai atbalstītu tās darbā; un v) visiem citiem lietotājiem, kas ir ieinteresēti labākā dzimumu līdztiesības integrācijā, piemēram, valstīm, kas pievienojas, kandidātvalstīm vai trešām valstīm.

Darbības rezultātu rādītāji – vajadzību un grūtību saraksta dzimumu līdztiesības integrācijas jomā, kā arī esošo veiksmīgo modeļu un metožu saraksta izstrādes pabeigšana līdz 2011. gada trešā ceturkšņa vidum; labāko modeļu izplatīšana uzsākta līdz 2011. gada beigām; informācija par dzimumu līdztiesības integrēšanu iesniegta prezidentūrām līdz 2011. gada vidum; datu bāze par šīs integrēšanas dažādām metodēm izveidota līdz 2012. gada beigām; pirmās konkrētās rīkkopas un rokasgrāmatas izstrādātas līdz 2012. gada beigām.

2.2.3. Paraugprakses apkopošana, dokumentēšana un izplatīšana

Gaidāmais darbības rezultāts jeb ilgtermiņa rezultāts šajā pamatdarbības jomā (laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam): **radīti pamatnosacījumi paraugprakses apkopošanai un efektīvai apmaiņai.**

Kā noteikts regulā, *EIGE*:

- *veic apsekojumus par stāvokli Eiropā dzimumu līdztiesības jomā;*
- *organizē ad hoc ekspertu sanāksmes, lai atbalstītu Institūta pētniecības darbu, veicinātu informācijas apmaiņu pētnieku starpā un sekmētu dzimumu perspektīvas iekļaušanu viņu veiktajos pētījumos;*
- *sagatavo dokumentācijas avotus, kas pieejami sabiedrībai.*

Ierobežotā budžeta ietvaros Institūts pasūtīs nepieciešamos pētījumus un sadarbosies ar Komisiju un ES iestādēm dzimumu pētniecībā.

Sadarbība attiecīgo materiālu un informācijas izplatīšanā tiks iedibināta ar Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fondu, Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūru, Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centru un Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūru.

Šim nolūkam tiks izveidots paraugprakses dokumentēšanas centrs, kas atradīsies Viļņā, un Institūtā tiks izveidota datu bāze un tiešsaistes resursu centrs/bibliotēka, kas īpaši paredzēta pelēkajai literatūrai/brošūrām par dzimumu līdztiesību.

Šis pamatdarbības ļoti svarīga sastāvdaļa ir informācijas izplatīšana. Tādēļ vajadzēs sagatavot stratēģiju dažādu mērķa grupu un tiešo lietotāju informēšanai par minētajiem secinājumiem un izstrādātajām metodēm un to izplatīšanai. Lai sekmīgi dalītos ar paraugpraksi, ir svarīgi vērsties pie valstu valdību locekļiem. Stratēģijas ietvaros dokumentēšanas centrs piedāvās ērtu darba laiku, un tiks organizēti dažādi pasākumi, piemēram, semināri un apaļā galda apspriedes, lai varētu apspriest un atbalstīt efektīvākos rīkus un vadlīnijas.

Darbības rezultātu rādītāji – datu bāze par pieejamajiem pētījumiem nodota lietotāju rīcībā līdz 2012. gada jūnijam; kontakti ar attiecīgām organizācijām un pētniecības centriem izveidoti līdz 2011. gada beigām; elektroniskais resursu centrs pilnībā sagatavots darbam līdz 2011. gada beigām; pirmās pētījumu jomas izvēlētas līdz 2011. gadam; dokumentēšanas centra lietotāju skaits – desmit lietotāju mēnesī 2011. gadā.

2.3. 3. PAMATDARBĪBAS JOMA – TEMATISKĀS JEB PRIORITĀRĀS JOMAS

Tā kā ES pamatlīgumi paredz, ka vīriešu un sieviešu līdztiesība ir jānodrošina visās jomās un ES ir jātiecas izskaust nevienlīdzību un veicināt vīriešu un sieviešu līdztiesību visos darbības virzienos, Institūtam ir svarīgi izvēlēties darba jomu dziļākai un pastiprinātai izpētei.

2.3.1. ES DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS INDEKSS

Gaidāmais darbības rezultāts jeb ilgtermiņa rezultāts šajā pamatdarbības jomā (laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam): **izstrādāts indekss, kas ļauj novērtēt sieviešu un vīriešu līdztiesību dalībvalstīs.**

Sieviešu un vīriešu līdztiesība ir sarežģīts un daudzšķautņains jautājums, kurā nav viegli izmērīt un novērtēt panākumus. Dalībvalstīs ir dažādi priekšstati par esošajām nepilnībām dzimumu jomā un atšķirīga politiskā griba tos novērst. Drošticamu, salīdzināmu un saskaņotu datu trūkums apgrūtina nepilnību apzināšanu dzimumu jomā un pasākumu un resursu plānošanu, lai izskaustu iespējamo diskrimināciju un atstumtību, kā arī sieviešu un vīriešu tiesību vienlīdzības tīšu vai neapzinātu noliegšanu.

Lai mainītu akcentus no vispārīgās attīstības uz dzimumu līdztiesību, ir jāizveido kopīga sistēma, kā novērtēt un punktiem salīdzināt stāvokli dalībvalstīs, proti, ES Dzimumu līdztiesības indekss.

Šis indekss tiks izmantots, lai noskaidrotu (ne)līdztiesības pakāpi konkrētā laika brīdī un apzinātu šīs (ne)līdztiesības cēloņus, kā arī, lai varētu ierosināt politikas paņēmienus nevienlīdzības mazināšanai un uzraudzītu šo politikas paņēmienu iedarbību laika gaitā.

2010. gadā *EIGE* sāks sagatavošanās darbu pie jaunā indeksa izveides. Pirmais solis būs esošo un nākotnes datu avotu kartēšana, analīze un vajadzības gadījumā – esošā indeksa mainīšana.

Otrais solis būs ES indeksa izstrādes pabeigšana un informācijas izplatīšana par to (metodes, valstu reitingi un interpretācija).

Cits nepieciešams darba aspekts būs regulāras indeksa atjaunināšanas plānošana nākotnē, apzinot saskaņotos datu avotus un/vai trūkumus statistikā.

Visi secinājumi un rezultāti tiks regulāri iesniegti un izplatīti *EIGE* Valdes locekļiem, Ekspertu foruma dalībniekiem un visām ieinteresētajām pusēm, piemēram, EP, Komisijai un dalībvalstīm.

Darbības rezultātu rādītāji – indeksa struktūra izstrādāta līdz 2010. gada beigām; metodes, kā saskaņot datu avotus un informāciju, apspriestas līdz 2011. gada beigām; pirmie secinājumi/publikācijas līdz 2011. gada beigām; regulāra informācijas izplatīšana uzsākta 2012. gadā.

2.4. 4. PAMATDARBĪBAS JOMA – IZPRATNES VEICINĀŠANA, TĪKLU VEIDOŠANA UN SAZIŅA

Pamatdarbības jomas darbības rezultāts jeb ilgtermiņa rezultāts šajā pamatdarbības jomā (laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam): **Eiropas sabiedrība, tīkla partneri un atsevišķas mērķa grupas atbalsta un vecina sieviešu un vīriešu līdztiesību.**

Izpratnes veicināšanas mērķis parasti ir ne tikai izplatīt sasniegumus un paraugpraksi, bet arī mainīt sabiedrības attieksmi, lauzt dzimumu stereotipus un nodot trūkumus dzimumu jomā sabiedrības apskatei. Šis process ir ilgs, prasa daudz laika un to ir grūtāk izmērīt. Papildu problēmas rada arī kultūras, konteksta un valodas atšķirības dalībvalstīs.

Arī tīklu veidošana ir efektīvs rīks izpratnes veidošanai un dialoga veicināšanai. Jau sen ir pierādīts, ka pārrobežu sadarbība, partnerību veidošana ar vienādiem mērķiem un spēku apvienošana lobēšanas darbībās ir laba un veiksmīga stratēģiskā izvēle.

Regula paredz, ka institūtam šajā jomā ir turpmāk minētie uzdevumi:

- *izplata informāciju par pozitīviem piemēriem visos dzīves aspektos saistībā ar sieviešu un vīriešu lomām, kas nav stereotipi, un sniedz savus secinājumus un ierosmes, kuru mērķis ir publiskot un turpmāk izmantot šādus panākumu piemērus;*
- *lai paplašinātu ES pilsoņu izpratni par dzimumu līdztiesības jautājumiem, kopā ar atbilstīgiem partneriem rīko Eiropas līmeņa konferences, kampaņas un sanāksmes un iesniedz secinājumus un rezultātus Komisijai.*

2.4.1. ES PILSOŅU UN DAŽĀDU MĒRĶA GRUPO SĀKOTNĒJĀ INFORMĒŠANA PAR INSTITŪTU

Darbības rezultāts jeb ilgtermiņa rezultāts šajā pamatdarbības jomā (laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam):

ES pilsoņi ir informēti par Institūta esamību un uzdevumiem.

2.4.1.1. Saziņas stratēģijas izstrāde

Lai plānotu efektīvu darbu, Institūts 2010. gadā sāks izstrādāt ilglaicīgu saziņas stratēģiju izpratnes veicināšanas, tīkla izveides un saziņas pasākumiem – gan ārēji, vēršoties pie visām ieinteresētajām pusēm un lietotājiem, gan iekšēji, uzrunājot savus darbiniekus.

Minētā stratēģija noteiks daudzas eksperimentālas grupas un paredzēs sadarbību ar ieinteresētajām pusēm, lai izplatītu informāciju. Stratēģijas galvenā prioritāte būs attiecības ar Eiropas Parlamentu un Eiropas Komisiju.

Tiks sagatavoti un izmantoti dažādi līdzekļi, piemēram, audiovizuālie līdzekļi, ko lieto internetā (sociālo tīklu struktūrās, piemēram, ar *YouTube* starpniecību), un dinamiska tīmekļa vietne, kas būs pieejama un viegli izmantojama visiem pilsoņiem, dzimumu speciālistiem, studentiem un žurnālistiem. Noderīgi materiāli un preses pakotnes būs pieejamas atkārtotai lietošanai, un tās jau no iesākuma palīdzēs apliecināt vienotu un spēcīgu šā zīmola identitāti.

Tiks arī aizsākta stratēģijas iekšējās komponentes izveide – tās mērķis būs palīdzēt *EIGE* darbiniekiem veikt plānotās darbības, apzināt secinājumus, ko vajag izplatīt, kā formulēt vēstījumus un izvēlēties piemērotākos saziņas veidus.

Attiecībā uz šo pamatdarbību ir grūti izvēlēties īstenošanas rādītājus, jo nav sākotnējo datu, tādēļ ir ļoti svarīgi apkopot turpmākai uzraudzībai nepieciešamo informāciju.

2.4.1.2. Eiropas mēroga konkurss par *EIGE* logotipu

Lai sekmīgi apliecinātu savu Eiropas dzimumu līdztiesības centra identitāti, *EIGE* rīkos daudzus izpratni veidojošus pasākumus. Tas ļaus Institūtam turpināt darbu, izveidojot ilglaicīgas attiecības ar partneriem un sabiedrību kopumā.

Kā pirmais pasākums tiks rīkots konkurss visās dalībvalstīs, lai izvēlētos Institūta oficiālo logotipu. Tajā neaicinās piedalīties profesionālus mākslinieciskās projektēšanas uzņēmumus, jo konkurss tiks rīkots Eiropas pilsoņiem un jo īpaši māksliniekiem, studentiem un jauniešiem. Konkursā varēs piedalīties ikviens, kuru iedvesmo dzimumu līdztiesības problēmas un kurš vēlas piedalīties *EIGE* identitātes izveidē. Konkursa mērķis būs palielināt interesi par dzimumu līdztiesības jautājumiem gan konkursa dalībnieku vidū, gan sabiedrībā kopumā.

Konkursu ir paredzēts atklāt 2010. gada sākumā un noslēgt 2010. gada pavasarī. Atbalstītā logotipa autors tiks uzaicināts piedalīties *EIGE* oficiālajā atklāšanas pasākumā, kura laikā logotips tiks izsludināts.

Institūts centīsies piedalīties un būt pamanāms dažādos pasākumos, ko organizē Eiropas Savienība, dalībvalstis un citas aģentūras.

Darbības rezultātu rādītāji – saziņas stratēģija izstrādāta līdz 2010. gada beigām; kopīgo pasākumu skaits tīkla dalībnieku vidū; veiksmīgu kampaņu un pasākumu skaits; tīmekļa vietnes lietotāju skaita pieaugums; *EIGE* logotips apstiprināts līdz 2010. gada trešā ceturkšņa beigām; paziņojumi presei par logotipa konkursu visās dalībvalstīs.

2.4.2. DROŠTICAMAS UN VISPUSĪGAS INFORMĀCIJAS SAGATAVOŠANA

Darbības rezultāts jeb ilgtermiņa rezultāts šajā pamatdarbības jomā (laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam): **ieinteresētās puses un sabiedrība iepazīstināta ar vispusīgu informāciju par dzimumu līdztiesību un *EIGE* darbu.**

Institūta tīmekļa vietnes izveidošana

Efektīvas un iekļaujošas saziņas perspektīvas ietvaros tiks izstrādāts Institūta tīmekļa vietnes veidols, lai rūpētos par konkrētu grupu interesēm un vajadzībām; tiks nodrošināti tiešsaistes plašsaziņas līdzekļi un sagatavotas iespējas organizēt tērzēšanu un diskusijas ar lietotājiem. Vēlākā posmā tiks izstrādātas modernākas saziņas metodes, piemēram, video vēstījumi un materiāli dažādu NVO un/vai konkrētu mērķauditoriju vajadzībām, un sāks darboties arī forumi viedokļu apmaiņai un debatēm par konkrētiem jautājumiem. Paredzēts arī izveidot saites ar iespējamiem ekspertīzes avotiem un pētījumiem par dzimumu jautājumiem, piemēram, ar valstu kompetentajām iestādēm un pētniecības centriem universitātēs. Lai pielāgotu vietnes izkārtojumu un padarītu šo tīmekļa vietni viegli lietojamu, *EIGE* saziņas grupa regulāri apkopos lietotāju atsauksmes un rīkos lietotāju aptaujas.

Darbības rezultātu rādītāji 2010.–2012. gadam – e-biļetena izplatīšanas mērogs līdz 2012. gadam; lejupielādēto dokumentu kopskaits gadā; *RSS* materiālu mēneša abonētu kopskaits mēnesī; augšupielādēto paziņojumu preseī kopskaits gadā šīs vietnes jaunumu sadaļā; lejupielādēto paziņojumu preseī kopskaits gadā vietnes jaunumu sadaļā; piekļuve tiešsaistes resursu centram līdz 2011. gadam.

2.4.3. DZIMUMU STEREOTIPU LAUŠANA

Darbības rezultāts jeb ilgtermiņa rezultāts šajā pamatdarbības jomā (laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam): **eiropieši atbalsta pārmaiņas dzimumu lomās un identitātēs.**

2.4.3.1. Resursu grupu izveide

Darbs šajā jomā būs vērsts arī uz daudzu resursu grupu izveidošanu, lai papildinātu Institūta zināšanas par priekšstatiem dzimumu līdztiesības jomā.

Šis darbs būs saistīts arī ar uzraudzību plašsaziņas līdzekļos, sludinājumu slejās, paziņojumos preseī u. c. Lai uzrunātu sabiedrību, mainītu attieksmi, laužtu dzimumu stereotipus un popularizētu lomu paraugmodeļus, vidēja termiņa periodā tiks radītas viedokļa veidotāju un ietekmīgu politiķu grupas.

Lai efektīvi strādātu ar plašsaziņas līdzekļiem, 2010. gadā tiks izveidota žurnālistu un plašsaziņas līdzekļu/komunikācijas speciālistu grupa, lai dalībvalstīs izplatītu informāciju un uzsāktu debates par konkrētiem jautājumiem. Šī preses un plašsaziņas līdzekļu speciālistu grupa sanāks kopā pēc *EIGE* lūguma (2010. gadā), lai apspriestu, cik apmierinošs ir dzimumu līdztiesības stāvoklis sabiedrībā un tā atspoguļojums plašsaziņas līdzekļos. Šī grupa sniegs konsultācijas kā pamatu pētījumiem, ko Institūts vēlāk iekļaus savos ārējās un iekšējās saziņas pasākumos. Turklāt tā palīdzēs *EIGE* un tās saziņas grupai gan izplatīt informāciju dalībvalstīs, gan uzsākt debates par izvēlētajiem jautājumiem.

Vēlākā posmā, lai pastiprinātu darbu dzimumu stereotipu apkarošanā, *EIGE* izveidos resursu grupu no vīriešiem, kas cīnās par līdztiesību starp vīriešiem un sievietēm. Šī grupa gatavos informāciju un materiālus par lomas modeli attiecībā uz tēvu, netradicionālu karjeras darbinieku vai tādu personu, kura lauž pastāvošo kārtību un stereotipus un spēj ietekmēt citus sabiedrības locekļus. Grupas izveidotos materiālus *EIGE* izmantos kampaņās un pasākumos.

Lai popularizētu pozitīvu sievietes tēlu, vidēja termiņa programmas īstenošanas laikā tiks izveidota vēl viena resursu grupa, ko veidos sievietes līderes, piemēram, ES un valstu iestāžu vadītājas vai veiksmīgas profesionāles un brīvprātīgās aktivistes. Veiksmes stāsti un apraksti par panākumiem bagātām vadītājām tiks izklāstīti dažādos materiālos un tīmekļa vietnē, un šīs personas tiks aicinātas uzstāties dažādos pasākumos.

2.4.3.2. DARBS JAUNIEŠU VIDĒ

Daļēji *EIGE* izpratnes veicināšanas darbs būs saistīts ar ES mēroga pasākumiem, kuru nolūks ir apzināt un lauzt daudzus dzimumu stereotipus. Ņemot vērā šā uzdevuma sarežģītību, jo īpaši attiecībā uz Eiropā pastāvošajām kultūras, sociālajām un reliģiskajām atšķirībām, pirmajam vidēja termiņa periodam tiks izvēlēta viena mērķa grupa, un, proti, jaunieši. Lai radītu noturīgas pārmaiņas un varētu salīdzināt atšķirības starp Eiropas valstīm, 2010. gadā tiks veikta sākotnēja izpēte par kultūras un sociālajām normām un ievirzēm, kas nosaka dzimumu lomas sabiedrībā, jo īpaši jauno vīriešu un jauno tēvu jēdziena izpratni. Pētījums pievērsīsies dzimumu stereotipu negatīvajām sekām katrā Eiropas Savienības dalībvalstī un, pamatojoties uz paraugpraksi, kas pielāgota katrai atšķirīgajai situācijai, ieteiks konkrētus piemērotus pasākumus šo stereotipu laušanai. Sākumā pētījums aptvers tikai dažas valstis, bet vēlāk pakāpeniski paplašināsies, aptverot vairākas valstis.

2010. gada pavasarī tiks izveidota darba grupa, kas palīdzēs šā darba plānošanā un uzraudzībā.

Pati darbība sāksies šaurākā mērogā, divās izmēģinājuma valstīs sākotnējās testēšanas periodam atlasot jaunu personu grupu, kas nākotnē darbosies kā dzimumu līdztiesības vēstnieki. Dalībnieku ieguldījums būs novērojumu vākšana par sabiedrības normām un ievirzēm jautājumā par sieviešu un vīriešu lomām, organizējot intervijas un/vai meklējot kvantitatīvus datus par valdošajiem priekšstatiem savā vietējā vidē.

Grupu darba rezultātu salīdzināšanai gada vidū tiks organizētas informatīvas sanāksmes. Gada beigās *EIGE* organizēs konferenci, lai iepazīstinātu ar secinājumiem, piemēriem un aprakstiem, kā arī sniegtu ierosinājumus iespējamām izmaiņām. Piedalīties tiks aicināti sabiedrībā pazīstami cilvēki (viedokļa veidotāji) un žurnālisti, lai tiktos ar jaunās paaudzes pārstāvjiem un izklāstītu savus uzskatus.

Pamatojoties uz šiem novērojumiem un secinājumiem, *EIGE* apkopos informāciju un piemērus, lai tos piedāvātu brošūrā, video materiālos un tiešsaistes publikācijās, kas paredzētas gados jauniem tīmekļa lietotājiem. Šis materiāls tiks arī izmantots kā atsaucis rokasgrāmata mācībām, tas būs pieejams visās oficiālajās dalībvalstu valodās, būs pietiekami pielāgots mērķauditoriju atšķirībām, jo īpaši jauniešiem starpkultūru vidē.

Šīs darbības turpinājumā paplašināsies iesaistīto dalībvalstu skaits, bet informatīvajos un mācību pasākumos tiks iesaistīti dzimumu līdztiesības vēstnieki no izmēģinājuma valstīm.

Darbības rezultātu rādītāji – žurnālistu un plašsaziņas līdzekļu/saziņas speciālistu darba grupas izveide līdz 2010. gada otrā ceturkšņa beigām; pirmo divu atsaucis grupu darba uzsākšana līdz 2012. gada vidum; pētījuma par kultūras un sociālajām normām un ievirzēm uzsākšana līdz 2010. gada trešajam ceturksnim; pētījuma par citām dalībvalstīm veikšana līdz 2011. un 2012. gada beigām; pirmo eksperimentālo grupu apzināšana līdz 2010. gada trešā ceturkšņa beigām; dalībnieku skaita pieaugums līdz sešām valstīm līdz 2012. gada beigām; pirmo publikāciju un citu materiālu par stereotipiem sagatavošana līdz 2011. gada beigām; trīs konferences; informācijas izplatīšanas uzsākšana līdz 2011. gada beigām.

2.5. 5. PAMATDARBĪBAS JOMA – DIALOGS UN PARTNERĪBA

Eiropā darbs dzimumu līdztiesības jomā lielā mērā dublējas, daudzas ierosmes paliek nepamanītas, novatoriski risinājumi netiek izmantoti, daudzsološas metodes un pētījumu secinājumi netiek izplatīti un atbalstīti, jo nav mehānisma, kas koordinētu, centralizētu un iepazīstinātu ar informāciju visas ieinteresētās puses.

Paredzams, ka Institūts iesaistīs visas potenciāli ieinteresētās puses un partnerus un izveidos platformu, lai dalītos ar pieredzi, atbalstītu un veicinātu centienus nodrošināt dzimumu līdztiesību.

Saskaņā ar regulu Institūta uzdevums ir :

- *attīstīt dialogu un sadarbību ar nevalstiskām organizācijām un vienlīdzīgu iespēju sekmēšanas organizācijām, universitātēm un ekspertiem, pētniecības centriem, sociālajiem partneriem un citām attiecīgām struktūrām, kas aktīvi iesaistās līdztiesības panākšanā valsts un Eiropas līmenī un trešajās valstīs;*
- *lai darbs būtu efektīvāks, Institūtam būtu lietderīgi izveidot un koordinēt elektronisku Eiropas Dzimumu līdztiesības sadarbības tīklu ar šādām struktūrām un ekspertiem dalībvalstīs.*

Šī darbība tiks vērsta uz efektīvas sadarbības izveidi ar dažādām ieinteresētajām pusēm dažādos līmeņos.

2.5.1. EIROPAS DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS TĪKLA IZVEIDE

Darbības rezultāts jeb ilgtermiņa rezultāts šajā pamatdarbības jomā (laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam): **izveidots tīkls, lai dalītos ar kompetenci un pieredzi.**

Kā noteikts regulā, institūts:

- *lai atbalstītu un sekmētu pētniecību, uzlabotu pieejamo resursu izmantošanu un veicinātu informācijas apmaiņu un izplatīšanu, izveido un koordinē Eiropas Dzimumu līdztiesības sadarbības tīklu, iesaistot centrus, struktūras, organizācijas un ekspertus, kas nodarbojas ar dzimumu līdztiesības jautājumiem un dzimumu līdztiesības integrēto pieeju.*

Pasākumi šajā jomā paredz priekšizpētes veikšanu par elektroniskā tīkla efektīvākajiem veidiem, un, balstoties uz tiem, tiks izstrādātas tīkla darbības metodes.

Koordinācijas grupa par noderīgiem un efektīviem tīkliem tiks izveidota līdz 2011. gada jūnija beigām – tā atspoguļos esošo tīklu un NVO intereses un kompetenci. Šī koordinācijas grupa palīdzēs *EIGE* apzināt kontaktpersonas un veidus, kā sazināties ar attiecīgām organizācijām un struktūrām, kā arī zināšanu apkopošanas un apvienošanas veidus. Tiks noteikta pievienotā vērtība, ko rada dalība šādā tīklā, kā arī izstrādāti jauni lietošanas veidi.

Liels darbs tiks veltīts arī metodēm, kā izmantot tīklu un partnerus efektīvai noderīgas informācijas izplatīšanai.

Darbības rezultātu rādītāji – priekšizpētes par elektroniskā tīkla efektīviem veidiem uzsākšana līdz 2010. gada trešā ceturkšņa beigām; potenciālo tīkla dalībnieku pirmā saraksta sagatavošana līdz 2010. gada ceturkā ceturkšņa beigām; tīkla uzdevumu un izmantošanas noteikumu izstrādes pabeigšana līdz 2011. gada otrā ceturkšņa beigām; elektroniskā tīkla IT rīku pamatsistēmas izveide līdz 2010. gada trešajam ceturksnim; IT apmaiņas platformas sagatavošana darbam līdz 2011. gada beigām.

2.5.2. IEINTERESĒTĀS PUSES UN PARTNERI

Darbības rezultāts jeb ilgtermiņa rezultāts šajā pamatdarbības jomā (laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam): **izveidota cieša partnerība, kas aptver visu Eiropu.**

Lai veidotu turpmāko dialogu un tīkla attiecības, Institūts dibinās kontaktus ar galvenajām ieinteresētajām pusēm. Lai efektīvi apvienotu zināšanas un veicinātu līdztiesību starp sievietēm un vīriešiem, *EIGE* līdz 2010. gada beigām izveidos darba grupu.

Tiks panākta vienošanās par sadarbību, iespējamām kopīgām darbībām, pasākumiem un citām darbībām ar i) jauno Eiropas Parlamenta sastāvu un atbildīgajām komitejām, ii) Eiropas Komisiju, jo īpaši ar Institūta mātes struktūru – Nodarbinātības, sociālo lietu un iespēju vienlīdzības ģenerāldirektorātu, iii) dalībvalstīm un attiecīgām valstu iestādēm, iv) universitātēm un pētniecības centriem, v) dalībvalstu un trešo valstu reģionālajām un vietējām pašvaldībām, vi) dzimuma jautājumu un sieviešu NVO, vii) sociālajiem partneriem, viii) attiecīgām ES aģentūrām, ix) starptautiskajām organizācijām, kas nodarbojas ar dzimuma jautājumiem, x) visām pārējām ieinteresētajām pusēm. Tiks noteikti arī veidi, kā sadarboties un apmainīties ar paraugpraksi ar citām ES aģentūrām.

Regulāras informēšanas un nozīmīgas informācijas izplatīšanas vajadzībām *EIGE* gatavos elektronisku biļetenu un izplatīs to visām ieinteresētajām pusēm un partneriem. Šis biļetens tiks izveidots līdz 2010. gada beigām, un vidēja termiņa periodā tas tiks regulāri publicēts.

Darbības rezultātu rādītāji – ieinteresēto pušu koordinācijas darba grupas izveide līdz 2010. gada trešajam ceturksnim; regulāri semināri ar Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteju; saprašanās memoranda vai cita sadarbības dokumenta noslēgšana ar vismaz piecām lielākajām organizācijām līdz 2011. gada beigām; elektroniska biļetena gatavošana partneriem un ieinteresētajām pusēm, sākot no 2010. gada.

3. UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒJUMS

Uzraudzība nodrošina informāciju par rezultātu, ko politika vai programma sasniegusi noteiktā laika brīdī (vai laika periodā) attiecībā uz noteiktiem mērķiem un darbības rezultātiem. Tā ir īstenošanas procesa daļa, un to veic darbinieki un dalībnieki, kuri piedalās plānotajos pasākumos.

Novērtējumam ir plašāka perspektīva, kad tiek pārbaudīts, vai ir gūti panākumi mērķa vai gaidāmā rezultāta sasniegšanā, vai arī ir kāds cits izskaidrojums pārmaiņām, par ko liecina uzraudzības sistēma.

3.1. IZPILDES UZRAUDZĪBA

Izmantojot uz rezultātiem balstītu uzraudzības metodi, Institūts vāks un analizēs informāciju par darba programmas īstenošanas gaitu un salīdzinās faktiskos rezultātus iznākuma un tiešo rezultātu līmeņa izteiksmē ar gaidāmajiem rezultātiem un mērķiem, lai izvērtētu virzību. Šim nolūkam jau no Institūta darba sākuma ir jābūt sākotnējie dati un informācija. Tiks izstrādāti rādītāji un noteikti mērķi, lai nodrošinātu vadību un galvenās ieinteresētās puses ar norādēm par īstenošanas gaitu un sasniegtajiem mērķiem, kā arī par piešķirto līdzekļu izlietošanas gaitu. Kā norādīts darba programmā, dažās jomās, piemēram, informēšanā un saziņā, būs nepieciešams pietiekams sākotnējo datu kopums, lai varētu uzraudzīt gaidāmās izmaiņas.

Uzraudzība tiks izmantota, lai pārlicinātos, vai pasākumiem pieejamie resursi nodrošinās cerēto iznākumu un rezultātus, kā arī, lai pielāgotu darbības rādītājus un ziņotu par jebkurām grūtībām vai problēmām.

Katra grupa izstrādās uz rezultātiem balstītu uzraudzības sistēmu, un divas nodaļas to apvienos vienā plānā, ko izmantos iekšējās kontroles standartiem.

Lietotāju un ieinteresēto pušu atsauksmes tiks kontrolētas, lai pārlicinātos, cik atbilstošas Institūta darbības un pasākumi ir izvēlētajām mērķauditorijām vai kontroles grupām.

3.2. GADA PĀRSKATS

Katra gada beigās *EIGE* sagatavos gada pārskatu, lai iepazīstinātu ar tiešajiem (iznākuma līmeņa) rezultātiem, kas sasniegti gada laikā. Rezultāti tiks novērtēti, salīdzinot ar gaidāmajiem darbības rezultātiem un iznākumu, kā

arī izmērīti ar noteikto rādītāju palīdzību. Gada pārskats tiks iesniegts Valdei apstiprināšanai pirms tā nosūtīšanas attiecīgām iestādēm.

3.3. Vērtēšana

Uz rezultātiem balstīta vērtēšana ir plānotu, iesāktu vai pabeigtu darbību novērtējums, lai pārliecinātos par to atbilstību, iedarbīgumu, efektivitāti, ietekmi un noturīgumu. Vērtējot tiek analizēts, vai paredzētie rezultāti ir vai nav sasniegti, tiek pārbaudīti īstenošanas procesi, pētīti neplānotie rezultāti, sniegta informācija par gūtajām mācībām, uzsvērti sasniegumi un piedāvāti ieteikumi uzlabojumiem.

Saskaņā ar regulu :

Līdz 2010. gada 18. janvārim Institūts pasūta neatkarīgu ārējo izvērtējumu par savu veikumu, pamatojoties uz darba uzdevumu, ko izdevusi Valde, vienojoties ar Komisiju. Izvērtējumā izskata Institūta ietekmi dzimumu līdztiesības veicināšanā un iekļauj sinerģijas iedarbības analīzi. Tajā jo īpaši apskata iespējamo vajadzību mainīt vai paplašināt Institūta uzdevumus, tostarp šādas uzdevumu maiņas vai paplašināšanas finansiālās sekas. Šajā izvērtējumā izskata arī vadības struktūras piemērotību, lai veiktu Institūta uzdevumus. Izvērtējumā ņem vērā ieinteresēto pušu viedokli gan Kopienas, gan valstu līmenī.

Ņemot vērā aizkavēšanos ar darbības uzsākšanu un sākotnējās informācijas trūkumu, lai varētu pamatot rādītājus un mērķus, tika nolemts pasūtīt *ex-ante* novērtējumu līdz 2010. gada otrā ceturkšņa beigām, bet starposma novērtējumu – 2012. gadā.